

Andelstanken lever i bedste velgående



Af Thomas Hust
bestyrelsesmedlem i Norlys,
Askepotvej 5, 9400 Nørresundby
thomashust@thomashust.dk

NORLYS: Mogens Sparre stillede (lørdag 30.7.) spørgsmålet: "Er Norlys ved at modernisere andelstanken, eller er de ved at aflive den?"

Det er tydeligt, at Mogens Sparre mest hælder til det sidste. I sin argumentation bruger han blandt andet timeafregning af el-priserne, og at Norlys har inviteret "udenlandske kapitalister" indenfor.

Ydermere stilles der spørgsmålstegn ved om andelstanken fortsat lever i Norlys – om andelshaverne har en reel indflydelse.

At strøm skal afregnes på timebasis er en beslutning,

der er taget med et bredt flertal i Folketinget i 2013, da man ændrede Elforsyningslovens § 20, stk. 2.

Når strøm bruges på tidspunkter, hvor vindmøller og solceller leverer store mængder el til systemet, giver det mulighed for, at forbrugeren kan spare penge samtidig med, at man kan indpasse mere vedvarende energi i nettet.

Endvidere vil et fleksibelt elforbrug mindske presset på el-nettet i spidsbelastningssituationer, hvilket kan reducere behovet for dyre forstærkninger af el-nettet til gavn for samfundet og andelshavernes fælles pengekasse.

Derfor er strøm på timebasis både fornuftigt og går fint i tråd med andelstanken, samtidig med at man som enkelt forbruger får indflydelse på sin elregning.

I foråret blev 35 pct. af fiberselskabet Norlys Tele solgt til et udenlandsk konsortium (PGGM/EDF). Det var på et tidspunkt, hvor renteniveauet stadig var lavt og prisen på et aktiv som fibernet med højteknologi var højt. Vil fibernet være lige så meget værd i en tid med stigende renter og

konkurrence fra blandt andet 5G telefoni? Det kan man kun gisne om, og man kan således vælge at se frasalget som et udtryk for rettidig omhu. Gevinsten fra salget kommer jo i høj grad andelshaverne til gode.

I stedet for at ligge gemt i jorden kan gevinsten eksempelvis bruges på billige ladestandere til andelshavernes nye elbiler eller rabat på strømprisen. Gevinsten kunne også anvendes til øgede uddelinger i vækstpuljerne, hvor der hvert år gives mange millioner kroner tilbage til de lokalområder, hvor andelstanken er forankret.

"Men ved et frasalgt til en udenlandsk investor stiger prisen på internet så ikke?", vil nogen måske spørge. Det behøver man som forbruger ikke at frygte, da prisen, som et fiberselskab må opkræve kunden, er reguleret af staten, og kan derfor ikke bare stige uhæmmet.

Vi lever i et samfund med stigende digitalisering, regulering og elektrificering. Vi står ligeledes overfor trusler mod vores leveringssikkerhed, som medfører øgede udgifter til cybersikkerhed og overvågning generelt.

Det er ikke en opgave, der kan varetages af en mindre transformerforening. Det er derfor en ganske naturlig udvikling, at vi ser en konsolidering af det danske elmarked. Det er klart, at de nye strukturer sætter større krav til kompetencerne hos de mennesker, der har ansvaret. Det er dog ikke ensbetydende med en afdemokratisering eller sågar en direkte aflivning af andelstanken.

Man kan som repræsentantskabsmedlem deltage i webinarer og få indsigt i, hvordan de forskellige datterselskaber opererer samt få viden om regler og love på energiområdet etc. Der er dialogmøder med status på økonomien og strategien. Der er mulighed for åben debat på repræsentantskabsnettet eller mulighed for at kontakte ledelse og bestyrelse via mail med spørgsmål, kommentarer osv. På bestyrelsesniveau deltager andelshavere i virksomhedens forskellige udvalg, og de er desuden fuldgældige bestyrelsesmedlemmer i datterselskaberne.

Det er en konstruktion som jeg, som forbruger valgt i bestyrelsen, er rigtig glad for. Jeg mener, at man har rigtig gode muligheder for at sætte sig godt ind i virksomheden uanset, om det er på bestyrelses- eller repræsentantskabsniveau.

Jeg ser det som en af Norlys' fornemste opgaver at inddrage og uddanne den kommende generation til at varetage fællesskabets interesser. I forhold til den udvikling, der er sket i Norlys, er jeg fortroingsfuld omkring fremtiden for andelsmodellen.

